

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษารวบรวมข้อมูลและแนวทางการควบคุมภายในของธุรกิจที่פקและโรงแรมจังหวัดจันทบุรี ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์จากประชากรจำนวน 123 ราย โดยได้รับแบบสัมภาษณ์ตอบกลับมา จำนวน 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 5 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการควบคุมภายในของธุรกิจที่פקและโรงแรมจังหวัดจันทบุรีจากการ Focus Group

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษารวบรวมข้อมูลภายในของธุรกิจที่פקและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหาการควบคุมภายในของธุรกิจที่פקและโรงแรมจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามรูปแบบการประกอบกิจการของธุรกิจ

ส่วนที่ 5 ผลการศึกษาแนวทางการควบคุมภายในของธุรกิจที่פקและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี

โดยสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

% = ค่าร้อยละ (Percentage)

□□ = ค่าเฉลี่ย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการควบคุมภายในของธุรกิจที่פקและโรงแรมจังหวัดจันทบุรีจากการ Focus Group

ผู้วิจัยทำการคัดเลือกตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่פקและโรงแรมในจังหวัดจันทบุรี แต่ละอำเภอ ๆ ละ 1 คน ตัวแทนจากทั้ง 10 อำเภอ อำเภอละ 1 คน ประกอบด้วย 1) อำเภอเมืองจันทบุรี 2) อำเภอท่าใหม่ 3) อำเภอขลุง 4) อำเภอแหลมสิงห์ 5) อำเภอมะขาม 6) อำเภอโป่งน้ำร้อน 7) อำเภอสอยดาว 8) อำเภอนายายอาม 9) อำเภอเขาคิชฌกูฏ และ 10) อำเภอแก่งหางแมว โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากนั้นจึงทำการจัดการสนทนากลุ่มพูดคุย Focus Group discussion ร่วมกับวิธีการ Snowball sampling ในการทำความรู้จักกับผู้ประกอบการที่เป็นตัวแทนของธุรกิจที่פקและโรงแรมของแต่ละอำเภอ และถกถามความคิดเห็นในประเด็น สภาพปัญหาการควบคุมภายในของธุรกิจที่פקและโรงแรมจังหวัดจันทบุรีจากตัวแทน เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ รวมทั้งมุมมองที่ตรงกันและแตกต่างกัน ปรัชญาหรือ มีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบโต้กันเพื่อหาข้อสรุปหรือสภาพปัญหาการควบคุมภายในประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยชุดคำถาม สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้จะทำในรูปแบบ semi

Structure กิ่งมีโครงสร้าง โดยทำชุดคำถามเป็นหัวข้อโครงประเด็นที่ต้องการให้ได้คำตอบและ ในระหว่างการสนทนาสามารถเพิ่มหรือลดคำถามได้ตามแนวบริบทเนื้อหาที่ถกเถียงหรือหารือกัน ในกลุ่มด้วยโครงสร้างที่ยืดหยุ่นเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้เพื่อระบุ ปัญหาที่เกิดขึ้นและศึกษา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุในการเกิดปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมภายในของธุรกิจที่ฟักและโรงแรมจังหวัด จันทบุรี จากการที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพสภาพปัญหาการควบคุมภายในของธุรกิจ ที่ฟักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) ในวันเสาร์ที่ 7 พฤษภาคม 2565 เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ โฮมสเตย์ Chan De Bua Garden & Home โดยมีผู้เข้าร่วมการดำเนินสนทนากลุ่ม ทั้งหมด จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญ เพื่อให้การดำเนินการวิจัยครอบคลุมวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ข้อสรุปสภาพปัญหาการควบคุมภายใน ของธุรกิจที่ฟักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมสามารถสรุปได้ 2 ตอนที่สำคัญ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

ในการดำเนินการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 10 คน เป็นตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่ฟักและโรงแรมในจังหวัดจันทบุรีแต่ละอำเภอ ๆ ละ 1 คน ประกอบด้วย 1) อำเภอเมืองจันทบุรี 2) อำเภอท่าใหม่ 3) อำเภอขลุง 4) อำเภอแหลมสิงห์ 5) อำเภอ มะขาม 6) อำเภอโป่งน้ำร้อน 7) อำเภอสอยดาว 8) อำเภอนายายอาม 9) อำเภอเขาคิชฌกูฏ และ 10) อำเภอแก่งหางแมว โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญในการดำเนินการวิจัย ในครั้งนี้ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

ที่	ชื่อ-นามสกุล	สถานะ	ประสพ การณ์ (ปี)
1	G 1 ผู้เข้าร่วมสนทนาคนที่ 1	ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่ฟักและโรงแรม อำเภอเมืองจันทบุรี	3
2	G 2 ผู้เข้าร่วมสนทนาคนที่ 2	ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่ฟักและโรงแรม อำเภอท่าใหม่	10
3	G 3 ผู้เข้าร่วมสนทนาคนที่ 3	ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่ฟักและโรงแรม อำเภอขลุง	18
4	G 4 ผู้เข้าร่วมสนทนาคนที่ 4	ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่ฟักและโรงแรม อำเภอแหลมสิงห์	5
5	G 5 ผู้เข้าร่วมสนทนาคนที่ 5	ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่ฟักและโรงแรม อำเภอมะขาม	2
6	G 6 ผู้เข้าร่วมสนทนาคนที่ 6	ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่ฟักและโรงแรม อำเภอโป่งน้ำร้อน	4
7	G 7 ผู้เข้าร่วมสนทนาคนที่ 7	ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่ฟักและโรงแรม อำเภอสอยดาว	3

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (ต่อ)

ที่	ชื่อ-นามสกุล	สถานะ	ประสบการณ์ (ปี)
8	G 8 ผู้เข้าร่วมสนทนาคนที่ 8	ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่พักและโรงแรม อำเภอ นายายอาม	1
9	G 9 ผู้เข้าร่วมสนทนาคนที่ 9	ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่พักและโรงแรม อำเภอ เขาคิชฌกูฏ	5
10	G 10 ผู้เข้าร่วมสนทนาคนที่ 10	ตัวแทนผู้ประกอบการธุรกิจที่พักและโรงแรม อำเภอ แก่งหางแมว	2

ตอนที่ 2 ผลการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัญหาการควบคุมภายในของธุรกิจที่พักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี

จากการดำเนินการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) จากผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญ ในการดำเนินการวิจัย จำนวน 10 คน เกี่ยวกับสภาพปัญหาการควบคุมภายในของธุรกิจที่พักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี สามารถสรุปความคิดเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่อง ขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินค้ำมัดจำกุญแจและห้องพัก การสำรองห้องพัก พนักงานไม่ได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไว้ การออกใบเสร็จรับเงินล่าช้าและไม่ถูกต้อง การขาดระบบการตรวจเช็คลูกจ้างว่านำส่งเงินค่าห้องพักครบหรือไม่ ค่าอาหารและเครื่องดื่มยอดไม่ตรงตามความเป็นจริง จำนวนเครื่องดื่มที่ตรวจนับได้ไม่สอดคล้องกับจำนวนห้องพักที่ขายได้ การที่พนักงานไม่ออกใบเสร็จรับเงินให้ลูกค้าเมื่อลูกค้าจ่ายชำระเงิน การที่พนักงานไม่นำส่งเงินรายได้ค่าห้องพักและรายได้อื่น ๆ ข้อยกเว้นเรื่องงบประมาณหรือทุนในการสร้างระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย จังหวัด เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ทำงาน รูปแบบการประกอบการของธุรกิจ ประเภทการให้บริการของธุรกิจ ขนาดของรายได้ การจดทะเบียนมูลค่าเพิ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ทำแบบทดสอบ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเพศ

เพศ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ชาย	31	25.20
หญิง	92	74.80
รวม	123	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.80 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 25.20

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านอายุ

อายุ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่า 30 ปี	27	21.95
30-40 ปี	36	29.27
41-50 ปี	28	22.76
51-60 ปี	16	13.01
61 ปีขึ้นไป	16	13.01
รวม	123	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.27 รองลงมา คือ ช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.76 และ ช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.95 ช่วงอายุ 51-60 ปี และอายุ 61 ปีขึ้นไปเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 13.01

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่า ระดับชั้นม.6 หรือ ปวช.	0	0.00
ม.6 หรือ ปวช.	16	13.01
ปวส.หรืออนุปริญญา	25	20.33
ปริญญาตรี	68	55.28
ปริญญาโท	11	8.94
ปริญญาเอก	3	2.44
รวม	123	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.28 รองลงมา คือ ระดับปวส. หรืออนุปริญญาคิดเป็นร้อยละ 20.33 ระดับชั้น ม.6 หรือ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 13.01 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 8.94 และระดับการศึกษาปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 2.44

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
เจ้าของกิจการ	64	52.03
ผู้จัดการ	47	38.21
หัวหน้าบัญชี	2	1.63
เจ้าหน้าที่บัญชี	5	4.06
หัวหน้าการเงิน	2	1.63
เจ้าหน้าที่การเงิน	3	2.44
รวม	123	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 52.03 รองลงมาเป็นผู้จัดการ คิดเป็นร้อยละ 38.21 เจ้าหน้าที่บัญชี คิดเป็นร้อยละ 4.06 เจ้าหน้าที่การเงิน คิดเป็นร้อยละ 2.44 หัวหน้าบัญชีและหัวหน้าการเงินเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 1.63

ตารางที่ 4.6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านประสบการณ์ทำงาน

ด้านประสบการณ์ทำงาน	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่า 1 ปี	12	9.76
1-3 ปี	17	13.82
4-6 ปี	37	30.08
7 ปีขึ้นไป	57	46.34
รวม	123	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 7 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 46.34 รองลงมาประสบการณ์ทำงานระหว่าง 4-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.08 ระหว่าง 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.82 และ ต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.76

ตารางที่ 4.7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านรูปแบบการประกอบการของธุรกิจ

รูปแบบการประกอบการของธุรกิจ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
เจ้าของคนเดียว	89	72.36
ห้างหุ้นส่วน	9	7.32
บริษัท	25	20.32
รวม	123	100

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรูปแบบการประกอบธุรกิจเป็นเจ้าของคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 72.36 รองลงมาเป็นบริษัท คิดเป็นร้อยละ 20.32 และห้างหุ้นส่วนคิดเป็นร้อยละ 7.32

ตารางที่ 4.8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านประเภทการให้บริการของธุรกิจ

ประเภทการให้บริการของธุรกิจ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
โรงแรม	67	54.46
โฮมสเตย์	2	1.63
เซอร์วิสอพาร์ทเมนต์	12	9.76
รีสอร์ท	3	2.44
โฮสเทล	4	3.25
เกสต์เฮ้าส์	35	28.46
รวม	123	100

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประเภทการให้บริการของธุรกิจเป็นโรงแรม คิดเป็นร้อยละ 54.46 รองลงมาเป็น เกสต์เฮ้าส์ คิดเป็นร้อยละ 28.46 เซอร์วิสอพาร์ทเมนต์ คิดเป็นร้อยละ 9.76 โฮสเทล คิดเป็นร้อยละ 3.25 รีสอร์ท คิดเป็นร้อยละ 2.44 และโฮมสเตย์คิดเป็นร้อยละ 1.63

ตารางที่ 4.9 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านขนาดของรายได้ของธุรกิจที่พักและโรงแรม

ขนาดของรายได้	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
รายได้ไม่เกิน 500,000 บาท ต่อปี	37	30.08
500,001–1,000,000 บาท ต่อปี	39	31.71
1,000,001–2,000,000 บาท ต่อปี	18	14.63
2,000,001–5,000,000 บาท ต่อปี	10	8.13
รายได้มากกว่า 5,000,000 บาท ต่อปี	19	15.45
รวม	123	100

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่มีขนาดของรายได้ของธุรกิจที่พักและโรงแรมอยู่ที่ 500,001 ถึง 1,000,000 บาท ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 31.71 รองลงมารายได้ไม่เกิน 500,000 บาท ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 30.08 ขนาดของรายได้มากกว่า 5,000,000 บาท ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 15.45 ขนาดของรายได้อยู่ที่ 1,000,001 ถึง 2,000,000 บาท ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 14.63 และขนาดรายได้อยู่ที่ 2,000,001 ถึง 5,000,000 บาท ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 8.13

ตารางที่ 4.10 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มของธุรกิจที่พักและโรงแรม

การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	66	53.66
ไม่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	57	46.34
รวม	123	100

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการที่มีการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 53.66 และไม่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 46.34

ตารางที่ 4.11 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านลักษณะการทำบัญชีของธุรกิจที่פקและโรงแรม

การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
จัดทำด้วยตนเอง	90	73.17
แผนกบัญชีของธุรกิจ	11	8.94
สำนักงานบัญชี	22	17.89
รวม	123	100

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นจัดทำบัญชีด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 73.17 รองลงมา ทำบัญชีโดยจ้างสำนักงานบัญชีจัดทำบัญชีให้ คิดเป็นร้อยละ 17.89 และทำบัญชีโดยมีแผนกบัญชีของธุรกิจจัดทำบัญชีให้ คิดเป็นร้อยละ 8.94

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาการควบคุมภายในของธุรกิจที่פקและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี

การศึกษการควบคุมภายในของธุรกิจที่פקและโรงแรม จังหวัดจันทบุรีโดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังปรากฏผลตามตารางที่ 4.11-4.12 เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน เป็นดังนี้

ส่วนที่ 3 แต่ละข้อเป็นคำถามในลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่าความสำคัญ (Rating Scale) 3 ระดับ โดยมีทิศทางของคำตอบเป็นบวก ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

3 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ
2 คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
1 คะแนน	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติเลย

ผู้วิจัยได้แบ่งช่วงของระดับ การปฏิบัติที่ส่งผลต่อการควบคุมภายในของธุรกิจที่פקและโรงแรมจังหวัดจันทบุรี ด้วยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้นโดยการใชสูตรการหาความกว้างของอันตรภาคชั้นดังนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}}$$

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้ช่วงคะแนนเท่ากับ

$$\frac{3-1}{3} = 0.66$$

โดยแบ่งระดับการปฏิบัติออกเป็น 3 ระดับเพื่อใช้ในการตีความหมายของค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าในส่วนที่ 2 นำมาเป็นเกณฑ์ประเมินระดับ การปฏิบัติการควบคุมภายในจึงกำหนดช่วงคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ยในช่วง 1.00 - 1.66	หมายถึง	ไม่มีปฏิบัติเลย
คะแนนเฉลี่ยในช่วง 1.67 - 2.33	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
คะแนนเฉลี่ยในช่วง 2.34 - 3.00	หมายถึง	ปฏิบัติเป็นประจำ

ตารางที่ 4.12 สรุปผลค่าเฉลี่ยของการควบคุมภายในธุรกิจที่พักและโรงแรม ในจังหวัดจันทบุรี ทั้ง 10 ด้าน และการแปลผล

ด้าน	การควบคุมภายในของธุรกิจที่พักและโรงแรม จำนวน 10 ด้าน	ค่าเฉลี่ยการควบคุมภายใน	แปลผล
1	การควบคุมภายในเกี่ยวกับเงินสดรับ	2.029	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
2	การควบคุมภายในเกี่ยวกับเงินสดจ่าย	1.878	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
3	การควบคุมภายในด้านอื่น ๆ	1.919	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
4	การควบคุมภายในเกี่ยวกับแผนกโทรศัพท์	1.508	ไม่มีปฏิบัติเลย
5	การควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าที่ระลึกและอื่น ๆ	0.886	ไม่มีปฏิบัติเลย
6	การควบคุมภายในเกี่ยวกับแผนกซักรีด	1.577	ไม่มีปฏิบัติเลย
7	การควบคุมภายในเกี่ยวกับค่าอาหารและเครื่องดื่ม	1.582	ไม่มีปฏิบัติเลย
8	การควบคุมภายในเกี่ยวกับลูกหนี้การค้า	1.574	ไม่มีปฏิบัติเลย
9	การควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง	2.329	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
10	การควบคุมภายในเกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์)	2.025	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์การวิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางการควบคุมภายในของธุรกิจที่พักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 10 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง โดยมีค่าเฉลี่ย 1.73 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การควบคุมภายในเกี่ยวกับเงินสดรับมีค่าเฉลี่ยการควบคุมภายในอยู่ที่ 2.029 หมายถึง มีการปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายในเกี่ยวกับเงินสดรับเป็นบางครั้ง การควบคุมภายในเกี่ยวกับเงินสดจ่ายมีค่าเฉลี่ยการควบคุมภายในอยู่ที่ 1.878 หมายถึง มีการปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายในเกี่ยวกับเงินสดจ่ายเป็นบางครั้ง การควบคุมภายในด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยการควบคุมภายในอยู่ที่ 1.919 หมายถึง มีการปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายในด้านอื่น ๆ เป็นบางครั้ง การควบคุมภายในเกี่ยวกับแผนกโทรศัพท์ มีค่าเฉลี่ยการควบคุมภายในอยู่ที่ 1.508 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายในเกี่ยวกับแผนกโทรศัพท์เลย การควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าที่ระลึกและอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยการควบคุมภายในอยู่ที่ 0.886 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าที่ระลึกและอื่น ๆ เลย การควบคุมภายในเกี่ยวกับแผนกซักรีดมีค่าเฉลี่ยการควบคุมภายในอยู่ที่ 1.577 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายในเกี่ยวกับแผนกซักรีดเลย การควบคุมภายในเกี่ยวกับค่าอาหารและเครื่องดื่มมีค่าเฉลี่ยการควบคุมภายในอยู่ที่ 1.582 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายในเกี่ยวกับค่าอาหารและเครื่องดื่มเลย การควบคุมภายในเกี่ยวกับลูกหนี้การค้ามีค่าเฉลี่ยการควบคุมภายในอยู่ที่ 1.574 หมายถึง ไม่มี

การปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายในเกี่ยวกับลูกหนี้การค้าเลย การควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง มีค่าเฉลี่ยการควบคุมภายในอยู่ที่ 2.329 หมายถึง มีการปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าคงคลังเป็นบางครั้ง การควบคุมภายในเกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์) มีค่าเฉลี่ยการควบคุมภายในอยู่ที่ 2.025 หมายถึง มีการปฏิบัติเรื่องการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์) เป็นบางครั้ง

ตารางที่ 4.13 ลำดับสภาพปัญหาการควบคุมภายในธุรกิจที่พักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 10 ด้าน

ด้าน	การควบคุมภายในของธุรกิจที่พักและโรงแรม จำนวน 10 ด้าน	ค่าเฉลี่ย การควบคุมภายใน	อันดับ
1	การควบคุมภายในเกี่ยวกับเงินสดรับ	2.029	2
2	การควบคุมภายในเกี่ยวกับเงินสดจ่าย	1.878	5
3	การควบคุมภายในด้านอื่น ๆ	1.919	4
4	การควบคุมภายในเกี่ยวกับแผนกโทรศัพท์	1.508	9
5	การควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าที่ระลึก และอื่น ๆ	0.886	10
6	การควบคุมภายในเกี่ยวกับแผนกซักรีด	1.577	7
7	การควบคุมภายในเกี่ยวกับค่าอาหารและ เครื่องดื่ม	1.582	6
8	การควบคุมภายในเกี่ยวกับลูกหนี้การค้า	1.574	8
9	การควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง	2.329	1
10	การควบคุมภายในเกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์)	2.025	3

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ลำดับสภาพปัญหาการควบคุมภายในธุรกิจที่พักและโรงแรม จังหวัดทั้ง 10 ด้าน ปัญหาด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าคงคลังมีปัญหามากที่สุดเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 2.329 ปัญหาด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับเงินสดรับ เป็นอันดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.029 ปัญหาด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์) เป็นอันดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.025 ปัญหาด้านการควบคุมภายในด้านอื่น ๆ เป็นอันดับที่ 4 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.919 ปัญหาด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับเงินสดจ่ายเป็นอันดับที่ 5 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.878 ปัญหาด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับค่าอาหารและเครื่องดื่ม เป็นอันดับที่ 6 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.582 ปัญหาด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับแผนกซักรีด เป็นอันดับที่ 7 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.577 ปัญหาด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับลูกหนี้การค้า เป็นอันดับที่ 8 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.574 ปัญหาด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับแผนกโทรศัพท์ เป็นอันดับที่ 9 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.508 และ ปัญหาด้าน

การควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าที่ระลึกและอื่น ๆ เป็นอันดับที่ 10 มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ที่ 0.886 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัญหาด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับสินค้าที่ระลึกและอื่น ๆ เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหาควบคุมภายในของธุรกิจที่พักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามรูปแบบการประกอบการของธุรกิจโดยใช้วิธีการตัดสินใจแบบพหุเกณฑ์ (TOPSIS)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหาควบคุมภายในของธุรกิจที่พักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามรูปแบบการประกอบการของธุรกิจโดยใช้วิธีการตัดสินใจแบบพหุเกณฑ์ (TOPSIS) สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหาควบคุมภายในของธุรกิจที่พักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามรูปแบบการประกอบการของธุรกิจโดยใช้วิธีการตัดสินใจแบบพหุเกณฑ์ (TOPSIS)

ประเภทธุรกิจ	Relative closeness	ลำดับ
เจ้าของคนเดียว	1	1
ห้างหุ้นส่วน	0.357	2
บริษัท	0.051	3

จากตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหาควบคุมภายในของธุรกิจที่พักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามรูปแบบการประกอบการของธุรกิจโดยใช้วิธีการตัดสินใจแบบพหุเกณฑ์ (TOPSIS) พบว่า กิจการเจ้าของคนเดียวมีค่าความสอดคล้อง (Relative closeness) เท่ากับ 1 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 มากที่สุด แสดงว่า ธุรกิจที่พักและโรงแรมจังหวัดจันทบุรีรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียวมีปัญหาการควบคุมภายในมากที่สุด รองลงมาเป็นธุรกิจที่พักและโรงแรมจังหวัดจันทบุรีรูปแบบห้างหุ้นส่วนมีปัญหาการควบคุมภายในรองลงมา เนื่องจากห้างหุ้นส่วนมีค่าความสอดคล้อง (Relative closeness) เท่ากับ 0.357 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 รองลงมาเป็นอันดับที่ 2 และอันดับสุดท้าย คือ ธุรกิจที่พักและโรงแรมจังหวัดจันทบุรีรูปแบบบริษัทมีปัญหาการควบคุมภายในน้อยที่สุด เนื่องจากบริษัทมีค่าความสอดคล้อง (Relative closeness) เท่ากับ 0.051 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 น้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 ผลการศึกษาแนวทางการควบคุมภายในของธุรกิจที่พักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี

จากการศึกษาแนวทางการควบคุมภายในของธุรกิจที่พักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรี สามารถกำหนดแนวทางการควบคุมภายในของธุรกิจที่พักและโรงแรม จังหวัดจันทบุรีสรุปได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 กิจการเจ้าของคนเดียว ควรมีแนวทางในการวางระบบการควบคุมภายในเพิ่มเติม จากที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ควรให้สิ่งจูงใจหรือให้ความสำคัญในการส่งเสริมพนักงานที่มีการยึดมั่นเรื่องความซื่อสัตย์ และจริยธรรมในการปฏิบัติงานซึ่งสิ่งจูงใจอาจจะเป็นที่ระลึก หรือประกาศเพื่อให้เพื่อนร่วมงาน ทราบ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ

2. ควรมีการจัดโครงสร้างและสายงานการบังคับบัญชาให้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน และติดตามอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

3. ควรระบุมหาความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานของธุรกิจที่פקและ โรงแรมจังหวัดจันทบุรี เพื่อจัดการกับความเสี่ยงให้เหมาะสม

4. ในการให้ส่วนลดกับลูกค้าในการจองห้องพัก หรือโรงแรมควรมีการลงนามอนุมัติ ในใบสำคัญการให้ส่วนลดทุกครั้ง

5. ควรมีการวางแนวทางในการควบคุมเงินมัดจำค่ากุญแจและมีการออกใบเสร็จรับเงิน มัดจำค่ากุญแจ

6. ควรมีการตรวจสอบสิ่งของภายในห้องพักในขณะที่แขกจะ check out โดยกำชับแม่บ้าน ทำความสะอาดห้องพักให้ทำการตรวจสอบสิ่งของภายในห้องพักทุกครั้งถ้ามีสิ่งของภายในห้องพัก สูญหาย หรือชำรุด

7. ให้พนักงานมีการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งเมื่อได้รับเงินและต้องมีการเก็บสำเนา ใบเสร็จรับเงินไว้ทุกรายการไว้เป็นหลักฐาน

8. การเบิกใช้ใบเสร็จรับเงินในแต่ละเล่มผู้เบิกใช้ต้องลงนามไว้เป็นหลักฐานในเล่มสมุด คุมใบเสร็จรับเงิน

9. ในแต่ละวันต้องมีการสรุปยอดเงินที่ได้รับให้เป็นปัจจุบันและสำหรับลูกค้าที่ชำระเงิน ล่าช้าให้หมายเหตุไว้

10. ในการจะสั่งซื้อของควรมีการจัดทำใบสั่งซื้อและจะต้องมีใบขอสั่งซื้อที่ได้รับอนุมัติ จากผู้มีอำนาจแล้วเพื่อดูการสั่งซื้อว่ามีปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอหรือไม่ เพื่อแสดงถึงการรับรู้และ การอนุมัติคำสั่งซื้อนั้น

11. ในการสำรองห้องพัก ควรออกใบเสร็จรับเงินจำนวน 3 ฉบับ โดย ดำเนินการดังนี้ ฉบับที่ 1 มอบให้ลูกค้าเก็บไว้เป็นหลักฐาน ฉบับที่ 2 ส่งให้พนักงานต้อนรับรับทราบเมื่อแขกเข้าพักและ ฉบับที่ 3 ส่งให้พนักงานบัญชีเพื่อสรุปยอดบัญชีและจัดเรียงตามลำดับเลขที่

12. ควรจัดให้ธุรกิจที่พักและโรงแรมจังหวัดจันทบุรีมีระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ โดยการทำบัตรสินค้า เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ดีในการควบคุมสินค้าคงเหลือ เพราะจะช่วยให้กิจการ ทราบข้อมูลของสินค้าคงเหลือแต่ละชนิดว่ามีจำนวนเท่าไรมีราคาทุนเท่าไร

13. การจ่ายชำระเงินทุกรายการควรจ่ายเป็นเช็ค เนื่องจากปลอดภัยกว่าการจ่ายด้วยเงินสด

14. ควรมีระบบการควบคุมเงินสดย่อยและจัดสรรวงเงินสดย่อยให้เหมาะสมกับกิจการ

ส่วนที่ 2 ห้างหุ้นส่วน ควรมีแนวทางในการวางระบบการควบคุมภายในเพิ่มเติมจากที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ควรให้สิ่งจูงใจ หรือให้ความสำคัญในการส่งเสริมพนักงานที่มีการยึดมั่นเรื่องความซื่อสัตย์ และจริยธรรมในการปฏิบัติงานซึ่งสิ่งจูงใจอาจจะเป็นของที่ระลึก หรือประกาศ หรือเกียรติบัตร หรือเงินรางวัล เพื่อเป็นขวัญกำลังใจและให้เพื่อนร่วมงานทราบ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ

2. ควรมีการจัดโครงสร้างและสายงานการบังคับบัญชาให้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน และติดตามอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

3. ควรระบุความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานของธุรกิจที่פקและโรงแรมจังหวัดจันทบุรี เพื่อจัดการกับความเสี่ยงให้เหมาะสม

4. ในการให้ส่วนลดกับลูกค้าในการจองห้องพัก หรือโรงแรมควรมีการลงนามอนุมัติในใบสำคัญการให้ส่วนลดทุกครั้ง

5. ควรมีการวางแนวทางในการควบคุมเงินมัดจำค่ากุญแจและมีการออกใบเสร็จรับเงินมัดจำค่ากุญแจ

6. ควรมีการตรวจสอบสิ่งของภายในห้องพักในขณะที่แขกจะ check out โดยกำชับแม่บ้านทำความสะอาดห้องพักให้ทำการตรวจสอบสิ่งของภายในห้องพักทุกครั้งถ้ามีสิ่งของภายในห้องพักสูญหายหรือชำรุด

7. ให้พนักงานมีการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งเมื่อได้รับเงินและต้องมีการเก็บสำเนาใบเสร็จรับเงินไว้ทุกรายการไว้เป็นหลักฐาน

8. การเบิกใช้ใบเสร็จรับเงินในแต่ละเล่มผู้เบิกใช้ต้องลงนามไว้เป็นหลักฐานในเล่มสมุดคุมใบเสร็จรับเงิน

9. ในแต่ละวันต้องมีการสรุปยอดเงินที่ได้รับให้เป็นปัจจุบันและสำหรับลูกค้าที่ชำระเงินล่าช้าให้หมายเหตุไว้

10. ในการจะสั่งซื้อของควรมีการจัดทำใบสั่งซื้อและจะต้องมีใบขอสั่งซื้อที่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจแล้วเพื่อดูการสั่งซื้อว่ามีปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอหรือไม่ เพื่อแสดงถึงการรับรู้และการอนุมัติคำสั่งซื้อนั้น

11. ในการสำรองห้องพักควรออกใบเสร็จรับเงินจำนวน 4 ฉบับ โดยดำเนินการดังนี้ ฉบับที่ 1 มอบให้ลูกค้าเก็บไว้เป็นหลักฐาน ฉบับที่ 2 ส่งให้พนักงานต้อนรับรับทราบเมื่อแขกเข้าพัก ฉบับที่ 3 ส่งให้พนักงานบัญชีเพื่อสรุปยอดบัญชี และฉบับที่ 4 ใส่แฟ้มจัดเรียงตามลำดับเลขที่

12. ควรจัดให้ธุรกิจที่פקและโรงแรมจังหวัดจันทบุรีมีระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ โดยการทำบัตรสินค้า เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ดีในการควบคุมสินค้าคงเหลือเพราะจะช่วยให้กิจการทราบข้อมูลของสินค้าคงเหลือแต่ละชนิดว่ามีจำนวนเท่าไรมีราคาทุนเท่าไร

13. การจ่ายชำระเงินทุกรายการควรจ่ายเป็นเช็ค เนื่องจากปลอดภัยกว่าการจ่ายด้วยเงินสด

14. ควรมีระบบการควบคุมเงินสดย่อยและจัดสรรวงเงินสดย่อยให้เหมาะสมกับกิจการ

15. จัดอบรมให้ความรู้เรื่องความหมายและประโยชน์ของการควบคุมภายในอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และมีการติดตามผลหลังอบรมสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นให้ตระหนักเห็นความสำคัญของการควบคุมภายใน

16. การจ่ายค่าจ้างเงินเดือน ควรจ่ายผ่านทางธนาคาร

17. ควรมีระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือโดยใช้ระบบสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง perpetual inventory System ซึ่งลักษณะสำคัญของระบบนี้ คือ กิจการจะบันทึกความเคลื่อนไหวของสินค้าอย่างต่อเนื่องและแสดงยอดคงเหลือของสินค้าที่เป็นปัจจุบันสม่ำเสมอ เมื่อมีการซื้อเข้ามาหรือเบิกใช้ดังนั้น ข้อมูลของสินค้าคงเหลือจะแสดงด้วยยอดที่มีอยู่จริงในกิจการ ทำให้ทราบถึงจำนวนราคาทุน กำหนดเวลาที่ควรสั่งซื้อ รวมถึงสามารถหาสาเหตุของผลต่างที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการทุจริต หรือการเสียหายหรือการสูญหายเป็นต้น

ส่วนที่ 3 บริษัทควรมีแนวทางในการวางระบบการควบคุมภายในเพิ่มเติมจากที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ควรให้สิ่งจูงใจหรือให้ความสำคัญในการส่งเสริมพนักงานที่มีการยึดมั่นเรื่องความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการปฏิบัติงานซึ่งสิ่งจูงใจอาจจะเป็นของที่ระลึก หรือประกาศ หรือเกียรติบัตร หรือเงินรางวัล เพื่อเป็นขวัญกำลังใจและให้เพื่อนร่วมงานทราบ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ

2. ควรมีการจัดโครงสร้างและสายงานการบังคับบัญชา ให้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนและติดตามอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

3. ควรระบุมูลค่าความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานของธุรกิจที่פקและโรงแรมจังหวัดจันทบุรี เพื่อจัดการกับความเสี่ยงให้เหมาะสม

4. ในการให้ส่วนลดกับลูกค้าในการจองห้องพัก หรือโรงแรมควรมีการลงนามอนุมัติในใบสำคัญการให้ส่วนลดทุกครั้ง

5. ควรมีการวางแนวทางในการควบคุมเงินมัดจำค่ากุญแจและมีการออกใบเสร็จรับเงินมัดจำค่ากุญแจ

6. ควรมีการตรวจสอบสิ่งของภายในห้องพักในขณะที่แขกจะ check out โดยกำชับแม่บ้านทำความสะอาดห้องพัก ให้ทำการตรวจสอบสิ่งของภายในห้องพักทุกครั้งถ้ามีสิ่งของภายในห้องพักสูญหายหรือชำรุด

7. ให้พนักงานมีการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งเมื่อได้รับเงินและต้องมีการเก็บสำเนาใบเสร็จรับเงินไว้ทุกรายการไว้เป็นหลักฐาน

8. การเบิกใช้ใบเสร็จรับเงินในแต่ละเล่มผู้เบิกใช้ต้องลงนามไว้เป็นหลักฐานในเล่มสมุดคุมใบเสร็จรับเงิน

9. ในแต่ละวันต้องมีการสรุปยอดเงินที่ได้รับให้เป็นปัจจุบันและสำหรับลูกค้าที่ชำระเงินล่าช้าให้หมายเหตุไว้

10. ในการจะสั่งซื้อของควรมีการจัดทำใบสั่งซื้อและจะต้องมีใบขอสั่งซื้อที่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจแล้วเพื่อดูการสั่งซื้อว่ามีปริมาณที่เหมาะสมเพียงพอหรือไม่ เพื่อแสดงถึงการรับรู้และการอนุมัติคำสั่งซื้อนั้น

11. ในการสำรองห้องพักรอออกใบเสร็จรับเงินจำนวน 4 ฉบับ โดยดำเนินการ ดังนี้ ฉบับที่ 1 มอบให้ลูกค้าเก็บไว้เป็นหลักฐาน ฉบับที่ 2 ส่งให้พนักงานต้อนรับรับทราบเมื่อแขกเข้าพัก ฉบับที่ 3 ส่งให้พนักงานบัญชีเพื่อสรุยอดบัญชีและฉบับที่ 4 ใส่แฟ้มจัดเรียงตามลำดับเลขที่
12. ควรจัดให้ธุรกิจที่พักและโรงแรมจังหวัดจันทบุรีมีระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ โดยการทำบัตรสินค้า เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ดีในการควบคุมสินค้าคงเหลือ เพราะจะช่วยให้กิจการทราบข้อมูลของสินค้าคงเหลือแต่ละชนิดว่ามีจำนวนเท่าไรมีราคาทุนเท่าไร
13. การจ่ายชำระเงินทุกรายการควรจ่ายเป็นเช็ค เนื่องจากปลอดภัยกว่าการจ่ายด้วยเงินสด
14. ควรมีระบบการควบคุมเงินสดย่อยและจัดสรรวงเงินสดย่อยให้เหมาะสมกับกิจการ
15. จัดอบรมให้ความรู้เรื่องความหมายและประโยชน์ของการควบคุมภายในอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และมีการติดตามผลหลังอบรมสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นให้ตระหนักเห็นความสำคัญของการควบคุมภายใน
16. การจ่ายค่าจ้างเงินเดือน ควรจ่ายผ่านทางธนาคาร
17. ควรมีระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือโดยใช้ระบบสินค้าคงเหลือแบบต่อเนื่อง perpetual inventory System ซึ่งลักษณะสำคัญของระบบนี้ คือ กิจการจะบันทึกความเคลื่อนไหวของสินค้าอย่างต่อเนื่องและแสดงยอดคงเหลือของสินค้าที่เป็นปัจจุบันสม่ำเสมอเมื่อมีการซื้อเข้ามาหรือเบิกใช้ไปดังนั้น ข้อมูลของสินค้าคงเหลือจะแสดงด้วยยอดที่มีอยู่จริงในกิจการ ทำให้ทราบถึงจำนวนราคาทุน กำหนดเวลาที่ควรสั่งซื้อ รวมถึงสามารถหาสาเหตุของผลต่างที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการทุจริตหรือการเสียหายหรือการสูญหายเป็นต้น
18. การควบคุมเงินสดรับควรเพิ่มช่องทางในการชำระเงินทางบัตรเครดิตเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าที่มาใช้บริการและเพื่อเป็นการลดช่องทางการทุจริต
19. การควบคุมการจัดซื้อควรมีระบบการจัดซื้อผ่านทางผู้ขายหรือทางโรงงานโดยตรง เนื่องจากการจัดซื้อผ่านผู้ขายโดยตรงจะได้สินค้าในราคาที่ต่ำกว่าสินค้าที่ขายตามห้างสรรพสินค้า และมีอำนาจในการต่อรองมากกว่า
20. ควรจัดให้มีระบบสารสนเทศที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ให้ครบทุกด้าน และควรเพิ่มระบบการรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงและการเรียกใช้ข้อมูลให้กับผู้ที่มีอำนาจ โดยการจัดให้มีรหัสผ่านตามตำแหน่งงานที่เหมาะสม
21. ควรมีการกระจายอำนาจความรับผิดชอบให้เจ้าหน้าที่อย่างเหมาะสมในทุกฝ่ายงาน โดยมอบอำนาจให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของพนักงานและต้องระบุขอบเขตของอำนาจให้เหมาะสมและควรกำหนดอำนาจในการอนุมัติในแต่ละระดับเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทุกคนรับทราบ